

POUKA 13

Prvi deo: Pregled

Ključni Tekst: 1. Solunjanima 5,18

Središte proučavanja: Kološanima 4,7–18

Završne reči apostola Pavla u njegovom pismu Kološanima prožete su ljubavlju i iskrenom brigom za crkvu. Tihik i Onisim su ljubljena braća (Kološanima 4,7.9). Luka je ljubljani lekar (Kološanima 4,14). Pavlovo srce je ispunjeno ljubavlju. Njegova ljubav prema saradnicima odražava njegovu ljubav prema crkvi. Njegova ljubav i briga za vernike otkrivaju njegovu želju da zna kako su i da ih uteši (Kološanima 4,8).

Pavlova želja u vezi sa članovima crkve u Kolosima jeste da „budu savršeni i ispunjeni“ (Kološanima 4,12). Zbog toga on okuplja „tim iz snova“ da radi uz njega. Zaista, Kološanima 4,7–14 predstavlja svojevrsnu paradu, sa odredom hrabrih hrišćanskih vojnika koji su uključeni u najvažniju od svih borbi – duhovni rat. Pavle nas uči da je misija timski rad. U svom radu za crkvu u Kolosima, Tihik i Onisim su na čelu, poslani od strane Pavla da bi i doneli i prikupili vesti (Kološanima 4,7–9). Međutim, i drugi Pavlovi saradnici su bili duboko posvećeni članovima crkve u Kolosima (Kološanima 4,10–14).

Pouka za ovu sedmicu naglašava tri glavne teme:

1. Misija je udruženi napor ljudi koji rade zajedno u bliskoj povezanosti.
2. Pošto je misija udruženi napor, crkvene vođe i misionari moraju da postupaju sa jasnim ciljem – da članovi crkve mogu da „budu savršeni i ispunjeni“ (Kološanima 4,12).
3. Duboka ljubav prema Isusu isključuje svaku mogućnost kompromisa sa standardima ovoga sveta i sa materijalizmom koji ga odlikuje.

Drugi deo: Komentar

Misija podrazumeva timski rad

Isus je naglašavao značaj timskog rada. Na primer, u petom poglavlju Jevanđelja po Luki nalazimo priču o Isusu na Genisaretskom jezeru, gde „vidje dvije lađe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže“ (Luka 5,1.2). Ti ljudi su odustali od pecanja jer nisu ništa ulovili! Isus im tada kaže da ponovo „bace mreže svoje **da love**“ (Luka 5,4; naglasio autor). I odjednom, „učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe“ (Luka 5,6). Zato „namagoše na društvo koje bješe na drugoj lađi **da dođu da im pomognu**“

(Luka 5,7; naglasio autor). Kakva snažna pouka – i za njih i za nas! Tada je Isus mogao da kaže Petru: „Otsele ćeš ljude **loviti**“ (Luka 5,10; naglasio autor). Kološanima 4,7–14 prikazuje Pavlovu posvećenost timskom radu (vidi takođe 1. Korinćanima 3,5–9). On nije bio sam u svom misionarskom poduhvatu. U ovom odeljku iz Poslanice Kološanima, apostol spominje misionarski tim koji se sastoji od devet osoba! Mi možemo mnogo da naučimo iz toga kako on opisuje njihovo angažovanje u jevanđeoskoj misiji.

Tihik	(1) ljubljani brat; (2) verni sluga; (3) drugar u Gospodu	Kološanima 4,7
Onisim	(1) verni brat; (2) ljubljani brat; (3) jedan od vas	Kološanima 4,9
Aristarh	(1) zatočenik sa Pavlom	Kološanima 4,10
Marko	(1) rođak (nećak) Varnavin	Kološanima 4,10
Varnava	bez naročitog predstavljanja, pošto je bio dobro poznata ličnost	Kološanima 4,10
Isus	(1) prozvani Just	Kološanima 4,11
Epafras	(1) jedan od vas; (2) sluga Isusa Hrista; (3) „koji se jednako trudi za vas u molitvama; (4) „ima veliku revnost i brigu za vas“	Kološanima 4,12.13
Luka	(1) ljubljani lekar	Kološanima 4,14
Dimas	bez predstavljanja	Kološanima 4,14

Ova tabela otkriva da je Pavle imao „tim iz snova“. Misionarski rad nije neka usamljenička aktivnost. Što više ljudi učestvuje u misionarskom radu, to su i rezultati veći. Međutim, ima mesta i za gotovo anonimnog misionara, kao što je „Isus, prozvani Just“ (Kološanima 4,11). Ovo je jedino mesto u celom Novom zavetu gde se on spominje. Zanimljivo je da Pavle ništa ne kaže o Dimasu (Kološanima 4,14). Možda je to zato što nije imao ništa pozitivno da kaže, jer je Dimas možda već počeo da odstupa od vere, kao što apostol kasnije spominje u 2. Timotiju 4,10. Vredno je pažnje da Pavlov misionarski tim obuhvata ljude i jevrejskog i neznabožačkog porekla. Razlike se brišu u jedinstvu vere.

Možemo da istaknemo i nekoliko dodatnih zapažanja:

Prvo, Tihik i Onisim su opisani kao „ljubljeni (ljubazni)“ i „verni“.

Drugo, za Onisima i Epafrasa se kaže da su „jedan od vas“, što znači da su bili članovi crkve u Kolosima.

Treće, Epafras je dalje opisan kao „sluga Hristov“, čovek molitve i neko ko ima veliku revnost za crkvu. Iako fizički odsutan iz Kolosa, Epafras „ima veliku revnost i brigu za vas“ (Kološanima 4,12). Iz takvog njegovog stava i mi možemo

da naučimo dragocenu lekciju – čak i kada ne možemo da pomognemo lično, uvek možemo da pomognemo molitvom.

Četvrto, neki od ovih ljudi se pojavljuju u Delima apostolskim kao saputnici apostola Pavla (Aristarh – na primer, Dela 19,29; 20,4.5; 27,2; Tihik – na primer, Dela 20,4; Varnava – na primer, Dela 12,25; 13,1–15; 14,19–28).

Peto, uključivanje Onisima, novog obraćenika (Filimonu 10), pokazuje da je Pavle bio zainteresovan za obučavanje novih ljudi za službu, kako bi postali njegovi saradnici u jevanđelju (Kološanima 4,11).

Šesto, iako isprva nije želeo da da drugu šansu Marku, kolebljivom misionaru (Dela 15,38), Pavle je kasnije promenio mišljenje (Kološanima 4,10; 2. Timotiju 4,11), i s vremenom ga naziva svojim „saradnikom“ (Filimonu 24).

Sedmo, Pavle je, iskazujući ljubav i prenoseći pozdrave koje su njegovi saradnici poslali crkvi, negovao osećaj zajedništva između crkvenih vođa i same crkvene zajednice.

Savršenstvo i potpunost

U svom radu, hrišćanske vođe moraju da budu usmerene na jedan jasan cilj – da pomognu članovima crkve da rastu u veri i da se u potpunosti usklade sa Božjom voljom. Oni treba da rade i da se mole za to da vernici budu „savršeni i ispunjeni (potpuni)“ (Kološanima 4,12). Na prvi pogled, ovi izrazi mogu da stvore pogrešan utisak da Pavle zagovara bezgrešnost ili apsolutno savršenstvo, ali to ovde nije slučaj. Grčka reč prevedena kao „savršen“ jeste *teleios*, što jednostavno može da znači „zreo“ (1. Korinćanima 2,6; 1. Korinćanima 14,20; Filibljanima 3,15). S druge strane, grčka reč prevedena kao „potpun (ispunjen)“ jeste *plēroō*, koja se, kada se primeni na ljude, na drugim mestima koristi u značenju Božjeg delovanja u smislu ispunjavanja duhovnim blagoslovima (vidi Dela 2,28; Rimljanima 15,13). U Efescima 4,13, Pavle ukazuje na to da „jedinstvo vere i poznanje Sina Božjega“ dovodi do „čoveka savršena (zrelog – *teleios*)“.

Pavle želi da članovi crkve u Kolosima razviju karakter sličan Hristovom. Ranije u svojoj poslanici on je već izrazio brigu u vezi sa tim (Kološanima 2,6.7). Život po Hristovom uzoru uključuje poznavanje „volje njegove [Božje] u svakoj premudrosti i razumu duhovnome“ (Kološanima 1,9). To takođe znači hodati „dostojno Gospoda (pristojno Bogu – Daničić-Karadžić)“, ugađati Mu, „u svakome dobrom djelu da budete plodni“ i „da rastete u poznanju Božjemu“ (Kološanima 1,10). Dodatne osobine duhovne zrelosti naglašene su u Kološanima 2,2, gde Pavle govori o tome da budemo „sjedineni u ljubavi (stegnuti u ljubavi – Daničić-Karadžić)“, kako bismo postigli „svako bogatstvo punoga razuma“. Ukratko, Pavle kaže da je cilj propovedanja da se „svaki čovek pokaže savršenim u Hristu Isusu“ (Kološanima 1,28; vidi i Kološanima 1,29).

Upozorenje protiv materijalizma

Biblija uči da hrišćani ne smeju da se povinuju vrednostima ovoga sveta niti materijalizmu koji ga definiše (Rimljanima 12,2). Međutim, Dimas je upao u klopku ljubavi prema sadašnjem svetu (2. Timotiju 4,10). U oba stiha, i u Rimljanima 12,2 i u 2. Timotiju 4,10, grčka reč prevedena kao „svet“ jeste *aiōn*. Ona se koristi u vezi sa „sistemom praksi i standarda koji su povezani sa sekularnim društvom“ – Johanis P. Lau i Judžin A. Najda, *Grčko-engleski rečnik Novoga zaveta: Zasnovano na semantičkim oblastima*, tom 1, str. 507. originala.

Pored *aiōn*, termin *kosmos* se često koristi da označi zle vrednosti i sisteme ovoga sveta. Na primer, u 1. Jovanovoj 2,16, apostol Jovan koristi tri izraza da bi sažeo kako ovaj svetovni sistem funkcioniše: „Telesna želja, i želja očiju, i ponos života.“ Stručnjaci se slažu da ova trostruka kategorija požude i ponosa predstavlja ozbiljno upozorenje protiv materijalizma. Nije iznenađenje što Pavle ima tako negativan stav prema „ovome svetu [*aiōn*]“ (Titu 2,12), do te mere da naglašava da je Isus „dao sebe za grijehe naše *da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga*“ (Galatima 1,4; kurziv dodao autor). U 1. Timotiju 6,17, Pavle daje jasan savet: „Bogatima *na ovome svijetu* zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga“ (kurziv dodao autor). U Titu 2,12 apostol naglašava da hrišćani treba da odbace „bezbožnost i želje ovoga sveta“ i da žive trezveno, pravedno i pobožno „na ovome svetu“.

Zanimljivo je da informacija da je Dimas zavoleo ovaj svet na određen način rasvetljava Pavlovu izjavu: „Dimas me je ostavio“ (2. Timotiju 4,10), što ukazuje na njegovo napuštanje misijskih dužnosti. Vidljiv znak da neko voli ovaj svet jeste slabljenje ljubavi prema misiji u njegovom srcu. Oni koji duboko čeznu za budućim svetom upravo su oni koji „pošteno i pravedno i pobožno žive na ovome svetu“ (Titu 2,12). Ta čežnja podrazumeva i aktivno učešće u misiji.

Treći deo: Primena u životu

Razmišljajte o sledećim temama, a potom postavite svojim učenicima pitanja s kraja ovog odeljka:

„Pavlova pisma imaju posebnu emotivnu težinu jer odražavaju njegovu snažnu želju za zajedništvom, da bude jedno sa svojim obraćenicima i da ima dobar odnos sa njima. Pavle nije samotnjak; mnogo je više nalik roditelju koji čezne za svojom decom koja su daleko... U svojim poslanicama on iznova ispoljava kolektivistički način razmišljanja. Njegove društvene veze bile su od presudne važnosti – ne samo lično za njega, već i u ostvarivanju zajedničkog zadatka širenja radosne vesti“ – Ben Viderington III (Ben Witherington III), *Potraga za Pavlom: Obnovljena potraga za Jevrejinom iz Tarsa (The Paul Quest: The*

Renewed Search for the Jew of Tarsus, Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1998), str. 114. originala.

Ovaj citat otkriva Pavlovu potpunu posvećenost propovedanju jevanđelja. Da li bismo mi, koji živimo u poslednjim danima istorije ovog sveta, trebalo da budemo manje angažovani u širenju jevanđelja od Pavla i njegovog misionarskog tima iz prvog veka? Oni su bili spremni da daju sve od sebe i da rade zajedno za napredak Božjeg carstva. Isto tako, i mi smo pozvani da radimo u jedinstvu. Svaka osoba ima ulogu u Božjem velikom planu kosmičkog spasenja. Pozvani smo da pomognemo drugima da rastu u duhovnoj zrelosti u pripremi za budući svet. U stvari, što više čeznemo za dolaskom tog sveta, to više činimo za Hrista u sadašnjem trenutku. Ipak, naša ljubav prema Isusu čuva nas od opasnosti kompromisa sa vrednostima ovoga sveta, tako da, iako živimo u svetlu, nikada nećemo osećati da mu pripadamo (Jovan 15,19).

Pitanja:

1. Zašto su naše društvene mreže ključne za službu? Ko su ljudi u vašoj društvenoj mreži? Kako su vam ti ljudi pomogli u misionarskom radu i svedočenju za Boga?
2. Na koji način vas je Bog pozvao da pomognete drugima da rastu u duhovnoj zrelosti i da se pripreme za nebo?
3. Na koje načine te tvoja ljubav prema Isusu čuva od kompromisa sa vrednostima ovoga sveta? Šta znači biti u svetlu, ali ne od sveta?